

1 DECEMBER 1926

No. 23

31e JAARGANG

DE STER

HALF-MAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT
VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OPGERICHT IN 1896

„In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zou Ik
het u gezegd hebben. Joh. 14:2.

DE DRIE GRADEN VAN HEERLIJKHEID. *)

(Vervolg.)

Nu, ik wensch u te zeggen, dat zij, die stierven zonder wet, bedoelende de heidensche naties, door gebrek aan getrouwheid, door gebrek aan toewijding in het vroeger leven, al datgene zullen ontvangen, waar zij recht op hebben. Ik bedoel niet dat zij allen buitengesloten zullen worden van ingang in de Celestiale Heerlijkheid. Wie van hen zich ook bekeert en voldoet aan de voorwaarden, kan eveneens Celestiale Heerlijkheid ontvangen, maar het gros van hen zal slechts Terrestriale Heerlijkheid ontvangen.

Voortgaande,

„Ziet, deze zijn het die zonder wet stierven,

„En eveneens zij die de geesten der menschen zijn, in de gevangenis die de Zoon bezocht, en tot wie Hij het Evangelie predikte, opdat zij geoordeeld mochten worden naar den mensch in het vleesch,

„Die het getuigenis van Jezus niet ontvingen in het vleesch maar naderhand.”

Deze openbaring maakt het zeer duidelijk aan ons, dat een man of vrouw, niet slechts van degenen in de dagen van Noach, die het Evangelie hoorden en verwierpen, maar ook heden elke man of vrouw, die een goede kans gehad heeft om het Evangelie te hooren, het te ontvangen en te omhelzen en zijn zegeningen en voor-

*) Toespraak door ouderling M. J. Ballard, van den Raad der Twaalven, in Ogden Tabernakel, 22 September 1922.

rechten te genieten, die gedurende hun leven in volstrekte onverschilligheid over deze dingen leefden, het veronachtzaamden en verzuimden, niet behoeven te hopen of verwachten, dat wanneer zij dood zijn het werk voor hen gedaan zal kunnen worden en zij Celestiale Heerlijkheid zullen ontvangen. Gij Heiligen der Laatste Dagen, krijgt niet het idee in uw hoofd dat een man of vrouw in minachting of onverschilligheid kan leven, een goede gelegenheid gehad hebbende — niet slechts een kans bij toeval of per ongeluk — en wanneer zij sterven, dat gij het werk voor dien persoon zult kunnen verrichten en hen elke zegening kunt laten ontvangen, waarop de getrouwen aanspraak hebben. Zoo dit de leer der Kerk wordt, zullen wij slechter af zijn dan de Katholieken, die gelooven dat men iemand uit het vagevuur kan bidden. Maar zij rekenen er geld voor en wij niet, dus zouden wij nog dwazer zijn dan zij.

Breders en zusters, ik zeg dit om u op te wekken en u uw levens te doen inrichten volgens de geboden van den Meester, dat gij moogt werken wanneer het dag is, want de nacht komt, wanneer het niemand meer baten zal om te arbeiden. Dit betreft ook hen, die een kans gehad hebben het Evangelie te ontvangen, maar het verworpen hebben. Dat was hun dag en er komt een nacht, wanneer al het werk dat zij kunnen doen, niet baten zal om het Celestiale Koninkrijk binnen te gaan. Ik wensch dit te zeggen: Het betreft eveneens mannen en vrouwen, die verzuimen om naar het Huis des Heeren te gaan en denken: „Och, als ik niet ga, dan zal de vrouw het wel opknappen.” Ik zeg u, dat zij op gevaarlijken grond staan. Zij zullen wakker worden en vinden dat de dag en kans voorbij zijn. Zij hadden de kans. Zij stierven zonder het aan te nemen. Zij verzuimden het en zullen het misschien verliezen.

Ik oordeel hun geval niet; de Heer zal elk geval beoordeelen volgens het goed en het kwaad.

„Deze zijn het, die eerbare menschen der aarde zijn, die door de bedriegerij der menschen verblind werden.

„Deze zijn het, die van Zijn heerlijkheid ontvangen, maar niet van Zijn volheid.

„Deze zijn het, die van de tegenwoordigheid des Zoons ontvangen, maar niet van de volheid des Vaders;

„Daarom zijn zij terrestriale en niet celestiale lichamen, en verschillen in heerlijkheid, zooals de maan van de zon verschilt.

„Deze zijn het die in het getuigenis van Jezus niet kloekmoedig zijn; daarom verkrijgen zij niet de kroon in het koninkrijk van onzen God.”

Deze zijn Heiligen der Laatste Dagen, velen ervan die niet kloekmoedig waren in het getuigenis van Jezus, ofschoon zij in deze verbonden getreden zijn, maar ze niet gehouden hebben. Zij hebben hun beloften verbroken en misschien zullen zij voortkomen

in de opstanding en ontdekken dat zij geheel onwaardig zijn om candidaten voor de Celestiale Heerlijkheid te zijn. Zij zullen voortkomen in de Terrestriale Wereld. Het ligt aan ons om onze roeping en verkiezing zeker te maken. We kunnen het doen in dit leven.

Laat mij nu voortgaan tot de derde en laatste van deze drie groepen, de Telestiale.

„En wederom, wij zagen de heerlijkheid van de telestialen, welke heerlijkheid minder is, zooals de heerlijkheid der sterren verschilt van die der maan in het uitspansel.

„Deze zijn het, die niet het Evangelie van Christus, noch het getuigenis van Jezus ontvingen.

„Deze zijn het die den Heiligen Geest niet verloochenen.

„Deze zijn het, die ter helle nedergeworpen zijn.

„Deze zijn het die niet van den duivel zullen verlost worden, tot op de laatste opstanding, totdat de Heere, zelfs Christus het Lam, Zijn werk zal voleindigd hebben.

„Deze zijn het, die van Zijn volheid in de eeuwige wereld niet ontvangen, maar van den Heiligen Geest door de bediening der terrestrialen.

„En de terrestrialen door de bediening der celestialen.

„En de telestialen ontvangen het eveneens door de bediening van engelen, die aangewezen zijn dienende geesten voor hen te zijn, want zij zullen erfgenamen der zaligheid zijn.

„En aldus zagen wij in het hemelsche visioen de heerlijkheid van de telestialen, welke alle begrip te boven gaat.

„En niemand weet het dan hij, aan wien God het geopenbaard heeft.

„En aldus zagen wij de heerlijkheid der terrestrialen, welke in alle dingen de heerlijkheid der telestialen overtreft, zelfs in heerlijkheid en in macht, en in kracht, en in heerschappij.

„En aldus zagen wij de heerlijkheid der celestialen, welke in alle dingen overtreft — waar God, zelfs de Vader, op Zijnen troon voor immer en altoos regeert;

„Voor wiens troon alle dingen in ootmoedigen eerbied buigen en Hem voor immer en altoos heerlijkheid geven.

„Zij, die in Zijn tegenwoordigheid wonen, zijn de Kerk van den Eerstgeborene, en zij zien zooals zij gezien worden, en kennen als zij gekend worden, hebbende van Zijne volheid en genade ontvangen.

„En Hij maakt hen gelijk in macht, kracht en heerschappij.

„En de heerlijkheid der celestialen is één, zooals de heerlijkheid der zon één is,

„En de heerlijkheid der terrestrialen is één, zooals de heerlijkheid der maan één is.

„En de heerlijkheid der telestialen is één, zooals de heerlijkheid der sterren één is, want zooals de eene ster van de andere in heer-

lijkheid verschilt, evenzoo verschilt de een van de andere in heerlijkheid in de telestiale wereld;

„Want deze zijn het die van Paulus, en van Apollos, en van Cephas zijn,

„Deze zijn het, die zeggen dat zij van deze of gene zijn — sommigen van Christus, sommigen van Johannes, sommigen van Mozes, sommigen van Elias, sommigen van Esajas, sommigen van Jesaja, en sommigen van Henoch;

„Doch ontvangen het Evangelie niet, noch het getuigenis van Jezus, noch de profeten, noch het eeuwig verbond.

„Ten laatste van allen, deze zijn het die niet met de heiligen zullen vergaderd worden, om in de Kerk van den Eerstgeborene opgenomen en in de wolken ontvangen te worden.

„Deze zijn het die leugenaars zijn, tovenaars, overspelers, hoerders en al wie de leugen liefheeft en doet.

„Deze zijn het, die den toorn van God op aarde verduren.

„Deze zijn het die de straf van het eeuwige vuur ondergaan.

„Deze zijn het die ter helle nedergeworpen zijn, en den toorn des Almachtigen Gods ondergaan, tot de volheid der tijden wanneer Christus al Zijne vijanden onder Zijne voeten zal onderworpen en Zijn werk volmaakt hebben.

„Wanneer Hij het Koninkrijk zal overleveren, en hetzelfde vlekkeloos aan den Vader voorstellen, zeggende: Ik heb overwonnen, en heb de wijnpers getreden, zelfs de wijnpers van de grimmigheid des toorns van den Almachtigen God.

„Dan zal Hij met de kroon Zijner heerlijkheid gekroond worden, om op den troon Zijner macht te zitten, en voor immer en altoos te regeeren.

„Maar ziet, wij zagen de heerlijkheid en de bewoners der telestiale wereld, dat zij zoo ontelbaar waren als de sterren in het uitspannel des hemels, of als het zand aan den zee-oever.

„En hoorden de stem des Heeren, zeggende: Deze allen zullen de knie buigen, en iedere tong zal belijden tot Hem, die voor immer en altoos op den troon zit;

„Want zij zullen volgens hunne werken geoordeeld worden, en een ieder zal volgens zijne eigene werken, zijne eigene heerschappij ontvangen, in de woningen die bereid zijn.

„En zij zullen dienstknechten des Allerhoogsten zijn, maar waar God en Christus wonen, kunnen zij niet komen door werelden zonder einde.”

Nu wensch ik één of twee vragen te beantwoorden, die ongetwijfeld in uw gedachten zijn opgekomen en door zoo te doen wensch ik nog meer van de Schriften te lezen. De vraag wordt dikwijls gesteld: „Is het mogelijk voor iemand, die de Telestiale Heerlijkheid bereikt, om met den tijd zoo goed te leven, dat hij zal overgaan van de Telestiale naar de Terrestriale en dan na een tijdperk wederom voortgaan en ten laatste waardig worden van

de Celestiale Heerlijkheid?" Dat is de vraag die gesteld wordt. Ik heb zoo juist het antwoord gelezen: „Waar God en Christus wonen, kunnen zij niet komen door werelden zonder einde." En van denzelfden grondslag uitgaande, veronderstel ik hetzelfde van te Terrestriale wereld. Zij, wier levens aanspraak doen gelden op de Terrestriale Heerlijkheid kunnen nimmer de Celestiale Heerlijkheid verkrijgen. Iemand die in het bezit komt van den laagsten graad van de Telestiale Heerlijkheid mag op zijn uiterst rijzen tot aan den hoogsten graad van die heerlijkheid, maar geen maatregelen zijn getroffen voor bevordering van één heerlijkheid naar een andere. Laat ons redelijk zijn hierover.

Ik wensch te zeggen om het onderwerp voor te stellen, dat indien drie mannen begonnen om een eindeloozen wedstrijd te gaan loopen, de een een voorsprong hebbende van een mijl, de andere van twee mijlen, en elkeen zoo hard kon loopen als de ander, wanneer zou de laatste den eerste inhalen? Als gij mij dat kunt vertellen, kan ik u vertellen wanneer candidaten voor de Telestiale Heerlijkheid in de Celestiale Heerlijkheid zullen komen. Een ieder zal groeien, maar hun ontwikkeling zal voorgeschreven worden door hun omgeving, en er is een reden voor.

Ditselfde voorbeeld gebruikende voor hen, die recht hebben op de verschillende graden van heerlijkheid: Hij, die de Celestiale heerlijkheid binnengaat, heeft een voorsprong op alle anderen. Hij woont in tegenwoordigheid van den Vader en den Zoon. Zijn leeraars zijn het hoogst. De anderen zullen alles wat zij leeren van de Celestiale in de Terrestriale, van de Terrestriale in de Telestiale ontvangen. Zij krijgen het tweede-hands en derde-hands en hoe kunnen zij ooit hopen om het zoo vlug te krijgen als zij, die het direct van de bron ontvangen? Wederom, zij, die voortkomen in de Celestiale Heerlijkheid, zullen Celestiale lichamen hebben, die meer verfijnd zijn. Zij zijn verschillend. Zelfs de vezelen en weefsels van het Celestiale lichaam zijn reiner en heiliger dan een Telestiaal of Terrestriaal lichaam en slechts een Celestiaal lichaam kan een Celestiale Heerlijkheid verdragen. Ik heb hiervan een grooten indruk, omdat ik mij herinner toen ik een kind was op school, dat ik daar leerde dat als een ijskegel van een vierkante mijl op de zon zou vallen, het in een oogwenk zou smelten en wanneer ik leerde hoe sterk de hitte van dien bol is en dat onze zon een Celestiale wereld is, wist ik niet of ik wel in een Celestiale wereld wenschte te leven of niet, als het daar zoo heet was. Maar wanneer ik dat ga begrijpen, als ik een lichaam zou hebben dat geschikt zou zijn voor eeuwige hitte, dan denk ik dat ik er wel van zou houden.

Visschen kunnen in het water leven en hebben lichamen, geschikt voor dat element, maar geheel en al ongeschikt voor een leven buiten het water. Wanneer wij een Celestiaal lichaam hebben, zal

het geschikt zijn voor Celestiale toestanden en een Telestiaal lichaam zou geen Celestiale Heerlijkheid kunnen verdragen. Het zou foltering en ellende voor hen zijn. Ik heb niet in de Schriften gelezen, dat er nog een andere opstanding zal zijn, waar wij Celestiale lichamen kunnen krijgen voor een Terrestriaal lichaam. Wat wij in de opstanding ontvangen, zal het onze zijn voor eeuwig en eeuwig.

(Wordt vervolgd.)

HET IS NIET GOED DAT DE MENSCH ALLEEN ZIJ. *)

De omgang der seksen.

Toen deze aarde, als een nieuwe eenheid temidden van talloze werelden, een zoodanigen toestand bereikt had dat zij geschikt werd om door den mensch bewoond te worden, schiep God den mensch naar Zijn persoonlijk, lichamelijk beeld en gaf hem heerschappij over de aarde en hare veelvuldige bezittingen. Naast den man stond de vrouw en deelde met hem de van Godswege verleende waardigheid en oppermacht over alle lagere scheppingen; want de Heere God had gezegd: „Het is niet goed dat de mensch alleen zij; Ik zal hem een hulpe maken.” (Gen. 2: 18).

Aldus begint de eerste bladzijde van de geschiedenis der menschen met betrekking tot deze planeet: „Naar het beeld van God schiep Hij hem, man en vrouw schiep Hij ze”.

Het allereerst vermelde gebod aan het pasgeschapen paar strekte tot het voortbestaan van hunne soort; want de Heere zeide tot hen: „Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt, en vervult de aarde.” Dat de gehuwde staat, aldus ingewijd, voor Adam's nakomelingschap een blijvende levensorde moest zijn, wordt door andere schriftuurplaatsen bevestigd: „Daarom zal de man zijne vader en zijne moeder verlaten, en zijne vrouw aankleven, en zij zullen tot één vleesch zijn.” (Gen. 2: 24).

Aangezien de vereeniging der seksen de eenige wijze is om het voortbestaan van het geslacht mogelijk te maken, is zulk een vereeniging uit den aard der zaak zoowel weldadig als noodzakelijk. Een wettelijke, d.w.z. een rechtvaardige vereeniging der seksen is een verheffende en veredelende daad voor de deelnemers, en het erfdeel van het aardsche leven voor de geesten van het voortbestaan, die daardoor verhoogd werden tot den sterfelijken staat. Omgekeerd is alle onwettelijke sexueele vereeniging verlagend en verderfelijk, niet slechts alleen voor de beide schuldige partijen

---

*) Zondagsschoolles voor Ouders- en Theologieklas.

zeli, doch eveneens voor de kinderen die dus geboren worden en voor de georganiseerde maatschappij in het algemeen.

Voor de duurzaamheid der gemeenschap is het een eisch dat het goddelijk ingestelde huwelijk door een wereidsche wet worde geregeld, waardoor de familieband een wettelijk geregeld geheel zal worden, met verantwoordelijkheden en verplichtingen die duidelijk bepaald zijn, de rechten van man, vrouw en kinderen worden beschermd, de eigendomsrechten verzekerd en het erfrecht worde geregeld.

Doch het huwelijksverbond is meer dan een wettelijk contract. Het is een heilig sacrament, onder hetwelk beide partijen in staat worden gesteld de zegening der Goddelijke goedkeuring te ontvangen en door hetwelk zij verantwoording schuldig zijn aan de wet der menschen zoowel als aan de Macht die alle menschelijke instellingen te boven gaat. Dat het huwelijk eerbaar is, is even waar in dezen tijd als in de dagen toen het voorschrift werd gegeven in den brief aan de Hebreëen.

De Heiligen der Laatste Dagen nemen de gebiedende noodzakelijkheid van het huwelijk en de heiligheid daarvan aan, en zij stellen het als eisch aan allen, wier lichamelijke of andere gesteldheid hen niet belet de heilige verantwoordelijkheden van den gehuwden staat op zich te nemen. Zij beschouwen het als een soort geboorterecht van iederen waardigen man om het voorrecht en de plicht te hebben aan het hoofd van een gezin te staan, de levensgezel te zijn van een deugdzame vrouw, beiden vervuld van den hoop van nakomelingschap, welke door de zegeningen van God nimmer vernietigd mogen worden. Even verheffend is de wensch van elke waardige vrouw een echtgenoot en moeder te zijn in het menschelijk gezin.

Wij verwerpen en verafschuwen de verderfelijke leerstelling dat de sexueele band slechts een vleeschelijke noodzakelijkheid is, onafscheidelijk aan den mensch verbonden vanwege vleeschelijke begeerten, of dat de ongehuwde staat een soort verheven staat is, die aangenamer in de oogen van God is dan het huwelijk. Aangaande deze zaak heeft de Heer in de tegenwoordige eeuw door directe openbaring het volgende gezegd:

„En wederom, Ik zeg u, dat wie alzo verbiedt te huwen, is niet van God verordineerd, want het huwelijk is van God voor den mensch verordineerd. Daarom is het wettig dat hij een vrouw hebben zou, en deze zullen één vleesch zijn, en dit alles opdat de aarde aan het doel harer schepping moge beantwoorden, en opdat zij met de menschen moge bewoond worden, overeenkomstig zijn schepping voordat de wereld gemaakt was. (Leer en Verb. afd. 49: 15-17).

Zonder het vermogen zich voort te planten is de mensch gedeeltelijk van zijn heerlijkheid beroofd; want de mogelijkheid om bin-

nen de nauwe grenzen van een menschenleeftijd iets tot stand te brengen, is slechts klein. Hoe groot de hoogte ook moge schijnen die een man, die volgens de beste standaards der menschelijke schatting werkelijk groot is, bereikt heeft, het hoogtepunt van zijn glorierijk erfdeel ligt in zijn achterblijvend nakomelingschap dat den eervollen arbeid zijns vaders voortzet. En zooals het met den man is, zoo is het met de vrouw.

Wij beschouwen kinderen letterlijk als gaven van God, die aan onze ouderlijke zorgen worden toevertrouwd; voor de ondersteuning, bescherming en opvoeding in rechtvaardigheid aan hen be- steed, zullen wij strikte verantwoording hebben af te leggen en ons de ernstige waarschuwing en plechtige verzekering van den Christus herinneren: „Ziet toe dat gij niet één van deze kleinen veracht. Want ik zeg ulieden, dat hunne engelen in de hemelen altijd zien het aangezicht Mijns Vaders, Die in de hemelen is.” (Matth. 18:10.)

Maar het brengen van kinderen in de wereld is slechts een ge- deelte van God's zegenrijk plan tot verheffing en ontwikkeling door middel van het eerbaar huwelijk. Omgang van man en vrouw is een goddelijk aangewezen middel tot onderlinge verbetering; en naar mate van hun heilige liefde, wederkeerigen eerbied en achting, waarmede dit samengaan wordt gekroond en geheilgd, is de ontwikkeling van man en vrouw in de richting van God's geestelijken grootheid. Duidelijk is het God's bedoeling te zien, dat man en vrouw elkander krachtig zouden aansporen tot het doen van goede werken.

Gezegend is inderdaad het gehuwde paar, waarvan de één een hulpe vindt in den ander.

Uit „Vitality of Mormonism”, door J. E. Talmage. Vertaald door A. J.

„Zelfs in de hel is er een uitgang zoowel als een ingang; en wan- neer de tijd uitgediend is, verzacht misschien door bekeering en overeenkomstige werken, zullen de gevangenisdeuren openen en den berouwvollen gevangene zal gelegenheid gegeven worden om zich met de wet te vereenigen, die hij tevoren overtrad. Doch de gevangenis blijft, en de eeuwige bepaling die straf voorschrijft staat nog onherroepelijk daar. Zoo is het met de wettelijke in- stellingen van den mensch eveneens”.

J. E. Talmage.

DE STER

NEDERLANDSCH ORGAAN VAN DE
HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

REDACTIE: JOHN P. LILLYWHITE - ASSISTENT: G. DOEZIE

ZIJN LAATSTE MINNEBRIEF.

DOOR J. P. LILLYWHITE.

„Den heelen langen nacht door hoorde de kleine vrouw af en toe de onderdrukte stemmen van hen die over haar lieven doode — haar man — gewaakt hadden.

Slechts enkele oogenblikjes sliep zij van de lange uren, die langzaam voorbij kropen en die waren nog onderbroken door een kreun, of een stem die om water vroeg, of het aanraken van een heete hand. Dit alles was echter ingebeeld. De stem zweeg nu, en de koortsheete handen lagen gevouwen over een stil hart, in de kamer beneden.

Met het eerste breken van den dag kwam de snerpemde pijn weer terug, die, als een mes, haar hart doorstoken had, toen degenen bij het ziekbed hadden gezegd: „Hij is niet meer”, en zij opstond en wankelde als een verouderde vrouw.

Zij liet zich terugvallen op het bed en gaf zich voor een oogenblik over aan haar zwakte en pijn. Daar trof het verroeren van een kind en het bewegen van een kleine hand haar oog. En opstaande, ging zij naar het bed, en streelde de kleine teder. Vandaar ging zij naar een ander bedje waar twee kleintjes sliepen.

„Nu ben ik alles wat zij hebben”, zeide zij, en tranen verduisterden het beeld van het klein donkerbruin kopje en het andere met het goudblonde haar. „Voor hen moet ik leven en minnen, werken en geduldig zijn. Voor hen, ja voor hen!”

Van achter een donkere sluier zag de jonge weduwe minzame handen een pas geopend graf overdekken met geurige bloemen; en daarna, nadat alles over was, keerde zij naar huis terug.

Het was slechts een klein huisje, maar nu was het meer waard dan ooit tevoren. Aan alle zijden staarden haar herinneringen aan, en tranen kwamen in haar oogen terwijl zij overal de kleine gemakken, waar hij zoo goed voor gezorgd had, aantrof.

„Maar het had erger kunnen zijn”, zeide zij dapper. „ik had ook zonder huis kunnen zijn.” Daar schoot haar plots een gedachte door het brein. De bedroefde trek op haar gelaat maakte plaats voor een uitdrukking van grooten nood. In haar kommer en pijn van de laatste weken had zij vergeten dat een tijd geleden er een hypotheek op het huisje genomen was. Toen scheen het niet zoo

groot te zijn, maar dat kwam omdat hij er nog was. Nu kwam het voor haar geest in ontzaglijk groote afmetingen. Zij wist niet of het betaald was geworden of niet. Zoo niet..... dan..... zij durfde niet verder te denken.

Alleen in de wereld met drie kleine kinderen. Geen inkomsten; geen huis! Langzaam drong het alles tot haar door — het was te diep om in eens te beseffen.

Wat moest gedaan worden? Wat kon zij doen? Wat zou elke vrouw doen die in haar plaats stond, in een koude wereld met drie behoeftige kinderen?

Zij nam zich voor om dapper te zijn, en voor enkele oogenblikken weerstond zij die storm van teleurstelling en verdriet die haar scheen te overweldigen. Doch het baatte niets. Zichzelf op den vloer werpende voor zijn stoel, begroef zij haar gelaat en gaf zich over in heftige snikken.

Een voetstap klonk bij de deur..... zij gaf geen aandacht. Iemand klopte, doch zij beantwoordde het niet tot ten laatste het kloppen heviger werd. De bezoeker bleek een bankbediende te zijn, met een pak papieren. „Is het de hypotheek?” riep zij uit. „Het zijn de papieren van uw man, zie maar”, en het pak aannemende bemerkte zij het opschrift „om overhandigd te worden aan mijn vrouw op den dag van mijn begrafenis”.

Met het openmaken van het pak vond zij daarin veel brieven. Op de bovenste stond geschreven: „Mijn laatste minnebrief”, en deze openende, las zij:

„Liefste schat, dierbaarste vrouw:

Als u dezen brief ontvangt zal ik ver weg van u zijn; zoo ver dat het eenigste antwoord dat u mij kan geven uw onveranderlijke liefde kan zijn. Ik schrijf dit alleen in het kantoor, waar ik zit te denken aan u en de kleinen. Ik vraag mij af hoe oud en hoe groot zij zullen zijn als u dezen brief krijgt. Zeer oud, hoop ik maar.

Dit is mijn laatste minnebrief. Herinnert gij u de eerste nog? Hoe vreemd scheen het om die toen te schrijven, en hoe gelukkig was ik! Ik had u zoo noodig! En weet gij nog wel wat het antwoord was? Ik zal het nooit vergeten. Gij kunt het vinden bij de andere papieren.

Nu schrijf ik mijn laatste, en ik ben gelukkig; want ik heb zelfs niet het flauwste idee dat U het spoedig zult lezen. Met mijn eerste brief zond ik u bloemen. Hierbij zend ik de hypotheek op ons huis. Het is geheel betaald, en nu is het huisje van u om ervan te genieten. Ook is er wat geld belegd in de bank, wat ik door de jaren heen bespaard heb. Nu is het voor u — voor u en de kinderen — en nu zult gij de noodzakelijkheden van het leven niet behoeven te missen, als u het goed bestuurt.

Misschien zal u er verwonderd over zijn hoe ik, met de onkosten van het gezin, de hypotheek afbetaald heb en wat geld bespaard.

Maar gij zult u nog wel herinneren hoe wij dikwijls zonder kleinheden zijn gegaan die wij noodig hadden, enz.

Ook zult gij u wel herinneren dat bij ons huwelijk wij een verbond gesloten hebben dat wij eerlijk en getrouw aan elkander zouden zijn en ook aan God, en dat wij voortdurend zouden trachten Zijne geboden te onderhouden. Ik weet zeker dat gij uw belofte nagekomen zijt, en ik heb getracht de mijne ook te houden. Door ziekte en zorg en tegenspoed hebben wij geworsteld, gebeden en gezwoegd, en God is vriendelijk en goed voor ons geweest met Zijne gunsten en gaven. O, het is de moeite waard om de geboden van God te onderhouden. Gij zult hierbij ook mijn tiendebriefjes vinden. Ik ben gelukkig door de gedachte dat ik den Heer niet bestolen heb. Ik heb geloofd in de belofte die Hij gemaakt heeft zeggende: „Brengt al de tienden in het schathuis, opdat er spijze zij in Mijn huis; en beproeft Mij nu daarin, zegt de Heere der heirscharen, of Ik u dan niet opendoen zal de vensteren des hemels, en u zegen afgieten, zoodat er geene schuren genoeg wezen zullen. En Ik zal om uwentwil den opeter schelden, dat hij u de vrucht des lands niet verderve; en de wijnstok op het veld zal u geene misdraacht voortbrengen, zegt de Heere der heirscharen.” Maleachi 3.

Ik weet dat in tijden van moeite en geldelijke moeilijkheden het soms een verleiding is om geen tienden te betalen, en wij gevoelen alsof wij juist dat geld noodig hebben voor andere noodige dingen. Maar ik was bevreesd om mijn tienden niet te betalen. Mijn liefde voor U en God vertelde mij: „Wees eerlijk”. Het is 's Heeren gebod; ik ben blij dat ik gehoorzaamde. Ons klein huisje is bewaard gebleven en nu betaald; ook is er genoeg geld in de bank voor uwe behoeften. De vensteren des hemels zijn waarlijkgeopend geworden en een zegening is uitgestort geworden, zoodat er niet genoeg plaats was om ze te ontvangen. Deze zegening heeft zelfs den hemel bereikt, en wij zullen ook daar een huis hebben in het koninkrijk van Onzen Hemelschen Vader.

Deze wetenschap en troost maken het tienmaal de moeite waard van het tiendebetalen, en de arbeid en opoffering. Dat is alles. Het behoort tot u nu als een teeken mijner liefde.

Moge God U zegenen en behoeden met de kleinen. Tot wederziens.

P. S. Als soms voor een ons nu onbekende reden gij dezen brief spoediger zoudt lezen dan ik verwacht had, leer de kinderen om getrouw te zijn in het onderhouden van God's geboden en eerlijk in het betalen van hunne tienden en vastengaven. Meer nog dan iets anders wensch ik dat hun namen met de Uwe en de mijne opgeteekend zullen zijn in „Het Boek des Levens.” Het is de eenigste weg naar eeuwig geluk en het Eeuwige leven in het Celestiale Koninkrijk van God. Daar wensch ik u allen weer te ontmoeten.””

O, LEER ONS BIDDEN, HEER!

„Is iemand krank onder U? dat hij tot zich roepe de Ouderlingen der gemeente, en dat zij over hem bidden, hem zalvende met olie in den naam des Heeren; En het gebed des geloofs zal den zieke behouden, en de Heere zal hem oprichten.....” Jak. 5: 14-15.

Broeder W. G. Rose, conferentie-president van Utrecht, meldt ons het volgende: „Op Woensdag 3 November 1926 bezochten ouderlingen Gunnell en Snow het gezin van Branger te Arnhem, bestaande uit man, vrouw en dochter. Tot hun groote verwondering vonden zij de vrouw des huizes te bed, veel pijn lijdende en in een ernstigen toestand verkeerende, niet in staat om zich te bewegen. Den voorgaanden Maandag, terwijl zij gebukt over den kachel werkzaam was, gevoelde zij plotseling scherpe pijnen onderaan den ruggegraat. De pijnen namen toe, zooveel zelfs dat vóór den dag verstreken was, zij genoodzaakt was te bed te gaan. De beide volgende dagen hield zij het bed, de pijnen werden heviger en de verlamming steeds grooter.

De ouderlingen hadden dit gezin nu voor ongeveer vier maanden bezocht, en daar zij getrouw de vergaderingen bezocht hadden, waren zij wel bekend met de voornaamste beginselen van het evangelie. Alvorens de zendingen dien avond dat huis verlieten, werden zij verzocht om de met verlamming geslagen vrouw te zalven. Olie werd verkregen van één der nabijwonende leden der gemeente, de zalving bediend en de ouderlingen vertrokken.

Ouderling Snow en ik gingen den volgenden avond daar even heen om uit te vinden hoe het met de zieke was. Zij was aangekleed en zat in een stoel toen wij binnenkwamen, en verhaalde het volgende:

„De ouderlingen hadden zoo pas het huis verlaten toen ik mij een weinig ongemakkelijk begon te gevoelen, en veranderde van houding in het bed — zonder te denken dat ik niet in staat geweest was om dit een half uur eerder te kunnen doen — geheel zonder pijn. Mijn man die mij gadesloeg, riep uit: „Vrouw, wat doet gij?” hetwelk mij deed herinneren dat ik mijzelf niet had kunnen bewegen vóór de zalving en ik vertelde hem toen dat de pijn zeer veel verminderd was en de Heer de zalving der ouderlingen erkend had”.

Haar man, die in geen verbinding met eenige kerk geweest was voor zowat vijftig jaren, vertelde mij toen met gemoedvollen stem hoe dankbaar hij was voor het genezen zijner vrouw en dat hij kennis gemaakt had met het evangelie. Hij verklaarde hoe hij zich wel bewust was dat het evangelie waar was, en de verordeningen er van noodzakelijk waren, doch niet sterk genoeg gevoelde in getuigenis, noch in kennis van de leer, om een ver-

bond te sluiten. Ik gaf hem daarop de verzekering dat de getuigenis hem geschonken zou worden, zoo hij den Heer er voor wilde vragen in nederigheid en geloof. Maar hij gaf ten antwoord dat hij niet wist hoe te bidden, daar het eenigst gebed dat hij kende, uitgezonderd het „Onze Vader”, een kindergebed was, hetwelk hij geleerd had van zijn moeder en tot aan haar dood, toen hij twaalf jaar oud was, opgezegd had. Dit gebed herhaalde hij in allen eerbied, verzekerde ons weer dat dit het eenigst gebed was dat hij kende, en ons ook tevens zeer dankbaar zou zijn zoo wij hem leerden hoe te bidden.

Broeder Snow maakte hem duidelijk wat het gebed beteekende, en beloofde met hem in het vervolg te bidden; dat hij door den geest van het gebed geleid zou worden als hij slechts in nederigheid en geloof wilde trachten.

Het is bijna onnoodig om te zeggen dat Broeder Snow en ik dit huis verlieten met dankbare harten tot den Heer voor Zijn verhooring van het gebed des geloofs, en dat wij getuigen mochten zijn van Zijn goedheid en macht”.

(w. g.) W. G. ROSE.

Wij die dikwijls in gebed gaan beseffen veelal het voorrecht niet om in gebed tot Onzen Vader te mogen gaan en ook wij hebben vannooide te vragen: „Leer ons bidden, Heer”. Zoo de zuivere en volste kracht van het gebed aan ons geopenbaard ware, zouden wij beseffen dat veel van onze gebeden inderdaad geen gebeden zijn, dikwijls slechts woorden. Een gebed in den volsten en zuiversten zin van het woord beteekent een algeheele verbinding tusschen mensch en God, het instemmen van hart, ziel en verstand, met al de kracht die verzameld kan worden. En met zulk een bidden, zulk een geest ons bezielende, hoe kan God ons onbeantwoord laten?

Om zulke oogenblikken van algeheele verbinding te mogen kunnen genieten, God toe te laten in ons „heilige der heiligen”, is het noodig dat wij onze levens toebereiden voor zulke heilige stonden. Ja, dan naderen wij ook met meer vertrouwen en meer zekerheid, vastheid van geloof tot God; wordt ons leven zelve een gebed. Elke daad van ons leven is dan gelijk een woord van een gebed, en al deze daden van ons leven stellen dan ons gebed samen, en bij het einde van ons leven moeten wij zeggen: Amen, zoo zij het! Ons leven een gebed, soms van dankbaarheid, soms van wenschen, soms van zoeken naar troost, soms het loven en prijzen, maar steeds een gebed. Zoo kan zelfs één bidden die met stomheid geslagen is!

En hoe kan God, Onze Vader, zulk een gebed — een gebed van leven — onbeantwoord laten? O, leer ons bidden Heer!

G. D.

HET WARE MORMONISME.

Leer, Leven en Lotgevallen der Laterdaagsche Heiligen.

Door FRANK I. KOOYMAN.

Geschreven voor „Eenheid”, Weekblad voor Maatschappelijke en Geestelijke Stroomingen, Redactie J. Eigenhuis, Den Haag, die het onderwerp inleidde met een artikel over het Boek van Mormon: „Het Jongste Heilige Boek”.

KERKLEIDERS.

(Vervolg.)

II. *Brigham Young.*

Terwijl ik dit schrijf is het Decoration Day: kerkhofdag. Mijn vrouw en ik zijn pas teruggekomen van een morgenwandeling. Op straat passeerden ons tallooze auto's met bloemen, bestemd voor den doodenakker. Wij liepen langs de particuliere begraafplaats van Brigham Young, waar zijn eigen stoffelijk overschot rust naast dat van enkele zijner vrouwen en dat van zijn oudsten zoon. (De andere overleden familieleden slapen elders; de begraafplaats, nu omringd van woningen, wordt sinds jaren niet meer gebruikt). Het ijzeren hek stond open. De oppasser (een grijze Hollander, wiens naam aan den burgemeester van Leiden tijdens het beleg doet denken) was bezig het gras te maaien met een lawn-mower. Hij vertelde ons enkele bijzonderheden. De lijk-kist met de asche rust in een kluis onder een zwaren granietsteen, waarop een stevig ijzeren hek staat. Toen het gebeente pas ter aarde besteld was, liepen er geruchten dat er pogingen in het werk zouden worden gesteld om het lichaam te stelen. Er zou een som gelds uitgelooft zijn door nieuwsgierigen die het brein van den grooten pionier wilden bestudeeren. Om dat te verhinderen, werd over de kluis de dikke steenen plaat gelegd, waarover zich thans klimplanten slingeren.

Aan het hek was een bouquet gebonden. Reeds vroeg in den morgen was er een dochter van den president geweest en had haar huldeblijk gebracht. De bejaarde oppasser spreekt met zeer veel eerbied over den doode.

Op eenigen afstand verheft zich de Zoutmeertempel, dichterbij is de Arendspoort, rondom staan allerlei gebouwen die aan den grooten leider doen denken. De gansche stad draagt zijn stempel, heel Utah is zijn monument.

Brigham Young is niet dood.

III. *De mannen sinds Brigham Young.*

Hebben wij zoowel aan den grondlegger van den Mormonenstaat als aan den stichter der Laterdaagsche beweging een afzonderlijk kapittelje gewijd, de latere presidenten zullen wij kortheidshalve alleen in dit, het derde hoofdstuk bespreken. Na Brig-

ham Young kwam John Taylor, die opgevolgd werd door Wilford Woodruff. Daarna kreeg Lorenzo Snow het bestuur in handen, na wien achtereenvolgens Joseph F. Smith en Heber J. Grant (de man van heden) in den voorzittersstoel kwamen.

Elk kerkpresident heeft twee raadgevers en wordt gesteund door een apostelraad van twaalf leden. Dat verklaart m. i. grootendeels het succes dezer leiders. Omringd van verstandige, bezadigde gebed-en-daad menschen, die allen het belang der beweging hoog dragen, kan het organisatiehoofd haast niet anders dan slagen in zijn kerkelijke ondernemingen.

President Taylor heeft veel geschreven en gepredikt. Onder zijn toezicht werd het Boek van Mormon in het Fransch en ook in het Duitsch uitgegeven. Hij is de auteur van enkele Mormoonsche liederen, o.a.:

O, give me back my Prophet dear,
And Patriarch, O, give them back,
The Saints of Latter-days to cheer,
And lead them in the Gospel track!

President Woodruff was op-en-top een zendeling. Zijn slagwoord was: Verkrijgt den Geest Gods. Zijn merkwaardige zendingsondervindingen doen aan die van een Petrus of een Paulus denken. Een paar voorvallen volgen. Geven wij hemzelf het woord:

„Als ik iets ondernomen heb en de Heere gewild heeft dat ik iets anders zou doen, dan heeft Hij mij dat moeten vertellen. Toen wij naar Engeland gezonden werden, werden wij door openbaring gezonden. Ik ging naar de Staff-fordshire pottenbakkerijen met broeder Alfred Gordon. Wij deden daar voortreffelijk werk, doopten bijna elken avond, en ik dacht dat het de mooiste zending was die ik ooit gehad had. Ik ging naar de stad Hanley op een avond en woonde een vergadering bij in een groote zaal, welke overvol was. De Geest des Heeren kwam op mij en zeide dat dat de laatste bijeenkomst was die ik gedurende vele dagen met die lieden houden zoude. Ik vertelde het volk dat dat de laatste bijeenkomst was waarin ik bij hen zoude zijn. Na de bijeenkomst vroegen zij mij waar ik heenging. Ik zeide dat ik het niet wist. In den ochtend vroeg ik den Heere wat Hij van mij wenschte. Hij zeide alleen: „Ga naar het zuiden”. Ik stapte in een postwagen en reed tachtig mijl. Het eerste huis waar ik ging aanleggen was dat van John Benbow in Hereford-Shire. Binnen een half uur nadat ik het huis binnengetroden was, wist ik precies waarom de Heere mij gezonden had. Er waren lieden daar die gebeden hadden om de oude orde der dingen. Zij wachtten op het Evangelie zooals het geleerd werd door Christus en Zijne Apostelen. Het gevolg was, dat ik in de eerste dertig dagen nadat ik daar aangekomen was, zes honderd van die menschen doopte. Door een

arbeid van acht maanden bracht ik in die landstreek 1800 in de Kerk. Waarom? Omdat daar een volk was dat bereid was voor het Evangelie, en de Heere zond mij daar om dat werk te doen. Ik moest altijd God de heerlijkheid geven voor al het goede dat mij overkomen is; want ik heb begrepen door welke macht het kwam." (De Ster 1904, bl. 320).

(Wordt vervolgd.)

NIEUWS UIT ONS ZENDINGSVELD.

Sinds onze laatste berichten zijn weder de volgende aantallen zielen gedoopt en bevestigd als leden van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Te Rotterdam zeven, te Amsterdam vier en te Apeldoorn twee.

ONZE DANK.

Terwijl de boot de Maas afstoomde gingen onze gedachten terug naar al de vreugde en gelukkige oogenblikken die wij doorgebracht hebben in Nederland. Het bedroevende van dit alles was dat wij nu op weg waren en het zou slechts herinneringen voor ons blijven, maar om nooit vergeten te worden in toekomstige jaren.

Uit Engeland zenden wij U onze hartewensch dat alles wel met U mag gaan en wij elkander weer eens de hand mogen drukken, om aan dezen tijd van dienst onder U terug te denken. Als Uw broederen hopen wij dat gij allen zult vast houden aan de „ijzeren roede" en wij zullen niet vergeten hetzelfde te doen. Weest allen nogmaals van harte bedankt voor de medewerking die gij ons geschonken heeft, opdat wij onze zending beter konden volbrengen.

EARL. C. WADE.
ALBERT VENEMA Jr.

VERPLAATSINGEN, ENZ.

De volgende verplaatsingen en aanstellingen zijn gedurende de laatste maand teweeg gebracht in onze zending:

Ouderling R. M. Black van Rotterdam naar Arnhem, Ouderling R. D. Snow van Arnhem naar Nijmegen, werkzaam met Ouderling J. H. Millburn, van Rotterdam. Ouderling J. Dijkstra naar Utrecht, Ouderling D. Simmons en W. M. Chipman van Utrecht naar Woerden; Ouderling T. J. Seeley van Rotterdam naar Amsterdam. Ouderling L. D. Olpin van Sneek is aangewezen te arbeiden in Groningen als conf. President aldaar, de plaats innemende van Ouderling J. Zilverschoon, welke vóór zijn vertrek het evangelie predikende is in de omstreken van zijn vroegere woonplaats.

INHOUD.

De drie graden v. Heerlijkheid blz. 354	O, leer ons bidden, Heer! . blz. 364
Het is niet goed dat de	Het ware Mormonisme . . . 366
mensch alleen zij 358	Nieuws uit ons Zendingveld „ 368
Zijn laatste Minnebrief . . . „ 361	Onze dank. . . . . „ 368
	Verplaatsingen, enz. . . . . „ 368

Afzonderlijke nummers 15 cent.

Uitgegeven door de Nederlandsche Zending, Crooswijkschesingel 16 B, Rotterdam — Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending.

Abonnementsprijs per jaar: Nederland f 3.—, Buitenland f 4.—.